

Monumentnummer*: 520241

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 16 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82810/81

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Harmelen	Woerden	Utrecht

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Harmelen	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Harmelen	K			191

Omschrijving**

TUINHUISJE, in neogotische stijl, vervaardigd omstreeks 1830. Het tuinhuisje behoort vanouds bij het huis Harmelen, maar is in 1913 verplaatst naar boerderij 't Spijk (Spijk 2) te Vleuten. Nadat het daar in onderkomen toestand was geraakt, is het dankzij de inzet van de Stichting tot Behoud van het Tuinhuis 't Spijk in 2005 weer herplaatst op het grondgebied van Huis Harmelen. Het gebouwtje is toen gerestaureerd. Het tuinhuisje vertoont overeenkomsten met een neogotisch prieel op Elswout te Overveen. Het ontwerp vertoont gelijkenis met de ontwerpen van J.D. Zocher jr.

Omschrijving

Het tuinhuis staat net buiten de gracht van Huis Harmelen op de zuidoostelijke oever. Het heeft een rechthoekige plattegrond en is in houten horizontaal geplaatste plankdelen (messing en groef) opgetrokken. Het telt één bouwlaag onder een zadeldak met overstek, belegd met losanges. De ramen zijn voorzien van een roedenverdeling.

De voorgevel (noordwest) wordt geleed door vier gestileerde van knopkapitelen voorziene pilasters die een geveltop ondersteunen waarin in het midden een spitsboog is uitgespaard waarvan de kop met twee driepas traceringen onder een rozet is bezet. Links en rechts van de boog wordt in de zwikken de met gekleurd glas uitgeruste rozet herhaald. De decoratief opengewerkte houten borstwering bestaat uit ruitpatronen, verlevendigd met drie- en vierpasmotieven. De twee buitenste traveeën van de voorgevel zijn

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

begane gronds met glas ingevuld, eindigend in twee driepas-boogjes. De middenas bezit een verticaal gedeeld venster. De geveltop heeft een neogotische profilering. De linkerzijgevel bevat rechts een venster en links een paneel deur. De rechterzijgevel bevat een venster en een deur, spiegelbeeldig aan de linkerzijgevel. De achtergevel is blind. Op grond van nog aanwezige verfresten heeft de buitenzijde in 2005 een kleurige afwerking gekregen met witte wanden, mintgroen accenten in de voorgevel, donkergroene en okergele kleurstelling op deuren en vensters.

Het interieur, vermoedelijk na de verplaatsing in 1913 gemoderniseerd, is betengeld en voorzien van een tongewelf met art nouveau stucdecoraties. Het houtwerk is aan de binnenzijde van de gevel okergeel geschilderd met rode en groene accenten. De pilasters hebben nog de oorspronkelijke kleurstelling.

Waardering

Het tuinhuisje is van algemeen belang vanwege de

- Van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een ontwikkeling die is verbonden met het verpozen door de elite in een voor dat doel opgetrokken tuingebouwtje;
- Van architectuurhistorische waarde als een in rijke detaillering uitgevoerd voorbeeld van een houten tuinhuisje in overwegend neogotische stijl uit de eerste helft van de negentiende eeuw.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuinhuis